

FITOSANITARINIŲ TYRIMŲ LABORATORIJOS (SKYRIAUS) NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Fitosanitarinių tyrimų laboratorijos (skyriaus) nuostatai (toliau – nuostatai) reglamentuoja Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) Fitosanitarinių tyrimų laboratorijos (skyriaus) (toliau – skyrius) veiklos tikslus, funkcijas, teises ir veiklos organizavimą.

2. Skyrius yra Augalininkystės tarnybos struktūrinis padalinys, tiesiogiai pavaldus skyriaus veiklos sritį administruojančiam Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus pavaduotojui (toliau – Augalininkystės tarnybos direktoriaus pavaduotojas).

3. Skyrius savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais, Augalininkystės tarnybos nuostatais, darbo reglamentu ir Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus (toliau – Augalininkystės tarnybos direktorius) įsakymais, nuostatais ir kitais teisės aktais, kurie susiję su Augalininkystės tarnybos veikla.

4. Skyrius turi savo antspaudą su pavadinimu: „Lietuvos Respublika. Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Fitosanitarinių tyrimų laboratorija (skyrius)“.

II SKYRIUS SKYRIAUS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

5. Skyriaus veiklos tikslas – užtikrinti augalų sveikatingumą, vykdant oficialiosios laboratorijos, nacionalinės etaloninės laboratorijos ir kitas funkcijas, susijusias su kenkėjų aptikimo, nustatymo (ar identifikavimo), patvirtinimo sritimi ir su augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kenkėjų laboratoriniais tyrimais.

6. Skyrius, siekdamas jam pavesto veiklos tikslo, atlieka šias funkcijas:

6.1. oficialiosios kontrolės ir kitos oficialiosios veiklos srityse kaip oficialioji laboratorija:

6.1.1. atlieka augalų, augalinių produktų ir kitų objektų laboratorinius tyrimus, naudojant vizualinius, fizikinius, mechaninius, morfologinius, morfometrinius, mikrobiologinius,

imunofermentinius, molekulinis ir kitus metodus pagal tarptautinius ir nacionalinius standartus bei teisės aktus, kenkėjams: bakterijoms, erkėms, fitoplazmoms, grybams ir oomicetams, moliuskams, nematodams, vabzdžiams, virusams, viroidams, piktžolių sėkloms (toliau – kenkėjai) aptikti, nustatyti ir patvirtinti;

6.1.2. kai laboratorinių tyrimų rezultatai rodo riziką augalų sveikatai, nedelsiant nustatyta tvarka apie tai teikia informaciją Augalininkystės tarnybos direktoriui, Augalininkystės tarnybos direktoriaus pavaduotojui, Fitosanitarijos skyriui ir kitiems susijusiems Augalininkystės tarnybos struktūriniais padaliniais (toliau – Augalininkystės tarnybos vadovybė ir kiti susiję padaliniai);

6.1.3. dalyvauja tarplaboratoriniuose palyginamuosiuose, tyrimų kokybės tikrinimo tyrimuose, organizuojamuose ES etaloninės laboratorijos ar nacionalinių etaloninių laboratorijų, Europos ir Viduržemio jūros regiono augalų apsaugos organizacijos ir kitų tarptautinių organizacijų bei kitų laboratorijų;

6.1.4. prireikus ir suderinus su Augalininkystės tarnybos vadovybe ir kitais susijusiais padaliniais suteikia galimybę visuomenei susipažinti su laboratorinių tyrimų metodų sąrašais;

6.1.5. prireikus teikia Augalininkystės tarnybos vadovybei ir kitiems susijusiems padaliniais, o su jais suderinus ir kitoms institucijoms ir įstaigoms, juridiniams ir fiziniams asmenims jų prašymu, laboratorinių tyrimų rezultatų paaiškinimą bei informaciją apie laboratorinių tyrimų metodus;

6.1.6. prireikus pagal kompetenciją dalyvauja ir teikia pagalbą Augalininkystės tarnybos vadovybei ir kitiems susijusiems padaliniais paskiriant kitas oficialiąsias laboratorijas;

6.2. kaip nacionalinė etaloninė laboratorija:

6.2.1. atlieka augalų, augalinių produktų ir kitų objektų laboratorinius tyrimus, naudojant vizualinius, fizikinius, mechaninius, morfologinius, morfometrinius, mikrobiologinius, imunofermentinius, molekulinis ir kitus metodus pagal tarptautinius ir nacionalinius standartus bei teisės aktus, kenkėjams aptikti, nustatyti ir patvirtinti;

6.2.2. bendradarbiauja su ES etaloninėmis laboratorijomis, dalyvauja mokymuose bei šių laboratorijų ir tarptautinių organizacijų rengiamuose ir organizuojamuose tarplaboratoriniuose palyginamuosiuose, tyrimų kokybės tikrinimo tyrimuose;

6.2.3. prireikus koordinuoja kitų Augalininkystės tarnybos paskirtų oficialiųjų laboratorijų veiklą, teikia informaciją Augalininkystės tarnybos vadovybei ir kitiems susijusiems padaliniais, siekiant suderinti ir tobulinti oficialiųjų laboratorijų tyrimų metodus ir jų naudojimą;

6.2.4. prireikus organizuoja oficialiųjų laboratorijų tarplaboratorinius palyginamuosius, tyrimų kokybės tikrinimo tyrimus, užtikrina tinkamus tolesnius su tokiais tyrimais susijusius veiksmus ir informuoja Augalininkystės tarnybos vadovybę ir kitus susijusius padalinius apie tokių tyrimų rezultatus ir tolesnius veiksmus;

6.2.5. užtikrina ES etaloninių laboratorijų teikiamos informacijos sklaidą Augalininkystės tarnybos vadovybei ir kitiems susijusiems padaliniais ir oficialiosioms laboratorijoms;

6.2.6. dalyvauja įgyvendinant Lietuvos Respublikos daugiamečių nacionalinį kontrolės planą;

6.2.7. pagal skyriaus veiklos sritis rengia, prireikus teikia Augalininkystės tarnybos vadovybei ir kitiems susijusiems padaliniais mokslinę ir metodinę informaciją bei duomenis dėl stebėsenos programų, Lietuvos Respublikos daugiamečio nacionalinio kontrolės plano;

6.2.8. prireikus patvirtina reagentus ir reagentų partijas, skirtas laboratoriniams tyrimams, sudaro ir nuolat atnaujina prieinamų sertifikuotųjų pamatinių medžiagų bei reagentų ir tokių medžiagų bei reagentų gamintojų ir tiekėjų sąrašus;

6.2.9. prireikus rengia oficialiųjų laboratorijų darbuotojų mokymus;

6.2.10. prireikus dalyvauja nustatant ir patvirtinant augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kenkėjų protrūkius, įskaitant teisės aktuose nustatytų augalų sveikatos reikalavimų neatitinkančių siuntų atvejus, atlikdama nuostatų 6.1.1 papunktyje nurodytus tyrimus;

6.3. metodiškai vadovauja, koordinuoja ir kontroliuoja Augalininkystės tarnybos regioninių skyrių ir pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (skyrių) veiklą, susijusią su mėginių ėmimu kenkėjams nustatyti bei teikia jiems informaciją skyriaus kompetencijai priskirtais klausimais;

6.4. atlieka augalų, augalinių produktų ir kitų objektų laboratorinius tyrimus, naudojant vizualinius, fizikinius, mechaninius, morfologinius, morfometrinius, mikrobiologinius, imunofermentinius, molekulinis ir kitus metodus pagal tarptautinius ir nacionalinius standartus bei teisės aktus, kenkėjams aptikti, nustatyti ir patvirtinti fizinių ir juridinių asmenų prašymu (užsakymu);

6.5. dalyvauja atliekant augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kenkėjų rizikos vertinimą, bei teikia pasiūlymus dėl augalų, augalinių produktų ir kitų objektų kenkėjų, dėl kurių Lietuvos Respublikoje vykdomi stebėjimai, įtraukimo į sąrašą;

6.6. pagal kompetenciją analizuoja moksliskai pagrįstus priemonių kompleksus, kuriais siekiama apsaugoti Lietuvos Respublikos teritoriją nuo kenkėjų patekimo ir išplitimo rizikos ir teikia pasiūlymus Augalininkystės tarnybos vadovybei ir kitiems susijusiems padaliniais;

6.7. sistemina kenkėjų nustatymo ir identifikavimo laboratorinių tyrimų duomenis, apibendrina gautus laboratorinių tyrimų rezultatus ir rengia ataskaitą;

6.8. kaupia, sistemina ir analizuoja teisinę ir technologinę dokumentaciją bei informaciją, reikalingą skyriaus veiklai, įskaitant apie augalų sveikatos situaciją valstybėse, su kuriomis Lietuva prekiauja augalais ir augalinės kilmės produktais;

6.9. teisės aktų nustatyta tvarka saugo ištirtus mėginius ir jų laboratorinių tyrimų dokumentus;

6.10. atlieka tarptautinių standartų projektų ir kitų dokumentų projektų analizę;

6.11. atstovauja Lietuvai ES institucijų ir jų darbo organų veikloje, dalyvauja tarptautinėse komisijose, pasitarimuose, seminaruose ir konferencijose;

6.12. dalyvauja svarstant mokslo įstaigų darbų mokslines ataskaitas bei teikia pasiūlymus augalų sveikatos klausimais;

6.13. dalyvauja moksliniuose komitetuose ir jų darbo grupėse, tarptautinėse programose, moksliniuose projektuose;

6.14. bendradarbiauja su laboratorinių tyrimų užsakovais ar jų atstovais dėl mėginių ėmimo kenkėjams nustatyti rezultatų paaiškinimo ir pasiūlymų dėl laboratorinių tyrimų kokybės užtikrinimo ir gerinimo;

6.15. organizuoja mokymus Augalininkystės tarnybos struktūrinių padalinių valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), Lietuvos ir užsienio šalių specialistams laboratorinių tyrimų ir laboratorijoje įdiegtos kokybės vadybos sistemos srityse;

6.16. prižiūri ir nuolat tobulina skyriaus kokybės vadybos sistemą pagal standarto LST EN ISO/IEC 17025 reikalavimus;

6.17. diegia standartines laboratorinių tyrimų procedūras ir naujus laboratorinių tyrimų metodus;

6.18. teikia Augalininkystės tarnybos vadovybei ir kitiems susijusiems padaliniams informaciją apie laboratorinių tyrimų išlaidas;

6.19. vertina skyriaus veiklai užtikrinti reikalingų laboratorinių prietaisų, įrangos, jų valdymo sistemų, darbo laboratorinių priemonių, inžinerinių sistemų techninę būklę, jų poreikį ir prireikus teikia siūlymus Augalininkystės tarnybos struktūriniams padaliniams dėl skyriaus materialinės bazės tobulinimo ir atnaujinimo;

6.20. dalyvauja rengiant ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro valdymo sričių strateginį veiklos planą, Augalininkystės tarnybos metinį veiklos planą, rengia ir įgyvendina skyriaus metinį veiklos planą;

6.21. rengia teisės aktų projektus ir siūlymus dėl teisės aktų, susijusių su skyriui pavestų funkcijų vykdymu, projektų rengimo, taip pat mėginių ėmimo kenkėjams nustatyti, kenkėjų aptikimo, nustatymo ir patvirtinimo metodikas;

6.22. dalyvauja atliekant Augalininkystės tarnybos struktūrinių padalinių ir jų darbuotojų veiklos tikrinimus;

6.23. formuoja, tvarko ir teisės aktų nustatyta tvarka perduoda dokumentų bylas saugojimui;

6.24. rengia, sistemina ir teisės aktų nustatyta tvarka skelbia arba teikia skelbti Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje teisinę ir kitą informaciją bei naujienas, susijusias su skyriaus veikla;

6.25. konsultuoja juridinius ir fizinius asmenis skyriaus kompetencijai priskirtais klausimais;

6.26. rengia informaciją, skirtą visuomenei informuoti per visuomenės informavimo priemones;

6.27. vykdo skyriui priskirtų informacinių sistemų tvarkytojo funkcijas;

6.28. dalyvauja įgyvendinant kokybės vadybos sistemą Augalininkystės tarnyboje;

6.29. vykdo kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas funkcijas, taip pat Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro bei Augalininkystės tarnybos direktoriaus pavedimus.

III SKYRIUS SKYRIAUS TEISĖS

7. Skyrius, siekdamas jam pavesto veiklos tikslo ir atlikdamas funkcijas, turi teisę:

7.1. teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš Augalininkystės tarnybos struktūrinių padalinių, valstybės ar savivaldybės institucijų, taip pat įmonių, įstaigų, organizacijų, kitų juridinių bei fizinių asmenų informaciją ir dokumentus, kurių reikia skyriaus veiklos tikslui pasiekti ir funkcijoms vykdyti;

7.2. pagal kompetenciją naudotis valstybės informaciniais ištekliais;

7.3. teikti Augalininkystės tarnybos direktoriui pasiūlymus dėl skyriaus veiklos tobulinimo;

7.4. naudotis kitomis teisėmis, neprieštaraujančiomis Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams.

8. Skyriuje dirbantys darbuotojai turi teisę Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka kelti kvalifikaciją šalyje ir užsienio valstybėse.

IV SKYRIUS SKYRIAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

9. Skyriaus kompetenciją nustato nuostatai, o skyriaus darbuotojų kompetenciją – pareigybių aprašymai. Skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymus rengia skyriaus vedėjas, o tvirtina Augalininkystės tarnybos direktorius.

10. Skyriui vadovauja skyriaus vedėjas, kurį skiria ir atleidžia Augalininkystės tarnybos direktorius.

11. Skyriaus vedėjas:

11.1. planuoja ir organizuoja skyriaus darbą, paskirsto užduotis skyriaus darbuotojams ir kontroliuoja jų vykdymą;

11.2. atsako už skyriui pavestą veiklos tikslą ir funkcijų vykdymą;

11.3. prireikus įgalioja pagal kokybės vadybos sistemą skyriaus darbuotoją paskirstyti konkrečias laboratorinių tyrimų užduotis skyriaus darbuotojams ir kontroliuoti jų vykdymą;

11.4. Augalininkystės tarnybos darbo reglamento nustatyta tvarka vizuoja teisės aktų projektus, dokumentus;

11.5. teikia skyriaus veiklos sritį administruojančiam Augalininkystės tarnybos direktoriaus pavaduotojui pasiūlymus dėl skyriaus vykdomos veiklos, darbuotojų skatinimo, perkėlimo į aukštesnes pareigas, tarnybinių nuobaudų skyrimo ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pripažinimo padarius darbo drausmės pažeidimą, mokymo ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytais atvejais;

11.6. dalyvauja posėdžiuose, pasitarimuose sprendžiant skyriaus kompetencijai priskirtus klausimus;

11.7. užtikrina skyriui priskirto materialiojo turto apsaugą ir tinkamą naudojimą;

11.8. vykdo kitas jam pavestas funkcijas.

12. Skyriaus vedėjas tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas skyriaus veiklos sritį administruojančiam Augalininkystės tarnybos direktoriaus pavaduotojui.

13. Skyriaus vedėjui nesant, jo funkcijas atlieka kitas Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu paskirtas skyriaus valstybės tarnautojas.
